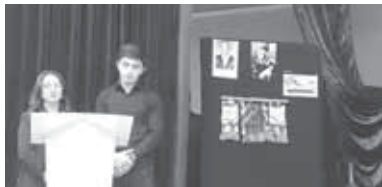

Тобешиле

Бу кюнде, малквар халккы кечючюргенине жетмиш тогуз жыл болганына аталып, республикада эсгериу тобешиле кыралгандыла. Х. Бербеков аты Къабарты-Малквар кырал университетте, Отарланы Керим аты малквар маданият ара кырал, тереде болганыча, ол бушуу кюнубозге аталган жыйылыу барганды. Анга

КЪМКЪУ-ну устазлары, студентлери, культура бригиуленни келечилери да кыатышхандыла.

Сахнада таулу юйно кёрюмдосюу кыралып, таулу кийизли юсеринде айтхылы адамларыбызны суратлары тагылып, экранда у «Жашауу кыйырына элтген жол» деген киноу кадрлары бири бирин алышындырып баргандыла.

Жыйылуу ишин КЪМКЪУ-ну студентлери Мирзатланы Викторина бля Дауатланы Кязим элтгендиле. Биринчи сёз университетини проректору Гупешоков Муратха берилгенди.

Жюреклени таза этген эсгериуле

Сёз ючючю, Башийланы Светланнга берилгенди. Ол университетини ишчилерине былай кюнде жыл сайын аны халккына берилген камсыз ючючю ырызлыгынын билдиргенди. Синау жыллада миллетни адамлары кыалы тирекли болганыларын, тиширула, халккыны ёлюмден саклау ючючю, беллерин кыаты кысып ишленгенлери, кыоргызылаула бил кыазыкыла, бизни танып, таза иетиллигибизни билгенлерине, келерине эгеч, кыарындаш этгенлерин да эсгергенди ол. Эм бу шартны юсюнден тёлөдөн тёлөгө аята барыгыз деп, аманат этгенди.

Жыйылуу ишин бадирганыла ол кёчючюлук жылларында уллу жетишимле төгөгенди.

Улан аты къабарты маданият араны директору Езаова Мадина: «Тюненесин унутхан таблассыны сагышын этмейди, дейдиле. Таулула, башка кёчючю халккыла да этилген бу уллу терслики кыамкыбызга эскибизди туртарга керекбиз, аллай зат бир заманда да кыайтазма. Малквар халккы а дуниягъа кыаллай аламан адамла бергенди Шимал Кавказда Совет Союзну Жигити окуна биринчи таулу жаш болганды – Байсолтанланы Алим. Биз бир бирини анылап жашарга керекбиз», – дегенди.

Жазим бля Викторина малкквар халккы, ол сюрючю жолуна чыгарганын ачы тангыдан башлап, берн кыайтхыны кыаллай жашаганын, кыаллай сынауладан ётгенин кыксыа билдирюуле бля айтып баргандыла. Ол хапарга берн музыка композицияда кёчючюлукте аталган жырла, назмула айтылгандыла.

Сёз ючючю, эшик кыаты, кыоркыулу кыагылганды. Улашланы Жаннета ананы сыфатында «Белляя» айта, бешик тебригенди. Жантууланы Ислам а «Тау элге кыара кыанла жауганды» деген халккы жырны юсюнде да жамык кийип, аламан ауаз бля айтханды. «Таулу ана» деген назму кыауумну Аналаны Жамилла, Жаптууланы Булан эмида Чомарланы Аминна окугандыла. Ол хакарда эскерди «Социалист Урунуу Жигити» деген атха, орденле, майдаллагъа тиийшли болган таулкы а дуниягъа суратларын кёрюрге боллукъ

КЪМКЪУ-ну кыары кыал кётюруу болганды. Анга бир жерлерден ариу болурун бек саклайдыла.

Эгер саала айтсак, жамауат солуган жерлени игилендируу бля байланып, бытыр кыал кётюруу болганды, танг кесек адам жангы скверни кыуларынын салгаандыла. Аны жауу жолукчылары, шиткилери, чыраклы чыпынлары, кир-кичик атарау орчуларда да боллукъдула. Саулай алып айтханда, ата-анала, сабиле эм башхала да мында солугурга сюерикенди.

Тарыхны жалаңда киталла окъуп билген кыйыңды

Сёзюс, кёчючючюлукню кюндюндөн сабилеге керти халпар айтхан бек кыйыңды. Акыйбалык болмагъанлары жюрелери ачыр, мудах болура деген акыл да келедиле. Алай керти хапарны билмеген школчуланы ётюрюк затлауға ий-надырган тын боллукъду.

Бекмурза Пачеа аты республикалы сабий библиотекада малквар халккы тарыхында кыйын сюрючю жыллага аталган жыйылыу бардырылганды. Белгили малквар поэте бля тобешиле Нальчик шахарны жыйырма тогузунчу эм жыйырма ючючю номерли школларындын сабиле келгендиле. Алагъа кёчючючюлукню юсюнден сагышларын поэте Белпайланы Муталип, Муускаланы Сакинат, Табаксойланы Мухтар айтхандыла.

а халккы кесини жерине кыайтхан кюнню кермеи дуниясын алышханды. Алай аны къабарты кыайтханды тууган жерине, халккы поэтин тилегин толтурганды. Азия, кыаллай бир заман айтпай турлукдула таулула аны юсюнден? Жер башын да таулула болган кыадар бир бирге билеклик этиу болганын чертгенди.

Онёрт шелонда 3713 таулу кёчючюлуклери. Биринчи кюнде ёлгендени бадирганы окуна кыйын эди, андан кыйналган адамла кыарысуз болган эдиле. Болсада, артада кыаты ишлеп, тамырланып, башларын кечиндирип башлагъанды халккы.

Библиотекачы Лариса Яхтаногова кёчючючюлук жыллада кыйыңдыкыны кётюралмай бек биринчи таматала ёлгенлерини хатасында тёлөдөн тёлөгө ётген билим юзюленин чертгенди. Ол заманда оюлган затла богон да сезилгенлей турдыла. Кёчючючюлук, таулу халккы битеу да Кавказда бай жашагъанладан бири болганды. Анга шагъатлык этген документле архивледе бардыла, ала киталпада да басмалангандыла. Сёз ючючю, таулулада мал кёп болганды. Бусагъатда алай тёлөдү. Нек? Битеу малларын, халчуларын, юйлерин мында кыюп, Азияда жалаң жерге туюшоп, оючю жылдан а суугуған, чачылган от жатталарына кыайтхандан сорат терк атыны юсерине тургандыла, уллу Совет Союзда бек билимли халккыла бирине саналгандыла. Кёчючючюлукню азабын сынагъан тёлө Хорланмы тёлөсюдо, ёмюрледе халккыга олтоюлей кыаллык тёлө.

Библиотеканы башчысы Светлана Хатуева халккыла да кёчючючюлукню хапары унутулук тёлөдү, нек дегенде Азияда бизни адамларыбыз кыалгандыла, Азия бизни тарыхыбызны маганала кесегиди.

Школчула ол кюн Мечиланы Казимни, Куйулианы Кыйсынын, Зумакулланы Танзиланы, Тёппеланы Алимни, Гуртууланы Салихни, Макитланы Сафарны чыгармаларын кёлден окугандыла. Нальчик шахарны жыйырма тогузунчу гимназиясынын устазы Коцмезланы Людмила: «Былай тобешиле керекдиле. Тарыхны жалаңда киталла бля хайырланып анылаган кыйыңды. Поэте бля бетден-бетге тобешиле болушдыла, нек дегенде ала чыгармаларын жазгъан кезюде кимден да бек төрөн тинтедиле теманы. Кёп окуула, кёп билген жашуула бля ушакчыларын сабиле бир заманда да сабууле туюндюлдү», – дегенди.

БАЙСЫЛЛАНЫ Марзият.

Иги торлениуле

Инсанланы сайлаулары бля

Нальчикде Сирень скверни уллулугу эки гектаргъа жетерикди. Алгъаракда шахарны мэриясы жамауатны аны макети бля шагъырей этгенди. Жамауат аслам хайырланган жер бойыиу шахарны 5-чи микрорайонда ишленерикди.

Проектни энчилиги – мында сиреньле аслам орнатылукъдыла. Бу ююмну шахарчыла да бек жаратхандыла. Былайда жашагъанла у ол бисри жерледен ариу болурун бек саклайдыла.

Эгер саала айтсак, жамауат солуган жерлени игилендируу бля байланып, бытыр кыал кётюруу болганды, танг кесек адам жангы скверни кыуларынын салгаандыла. Аны жауу жолукчылары, шиткилери, чыраклы чыпынлары, кир-кичик атарау орчуларда да боллукъдула. Саулай алып айтханда, ата-анала, сабиле эм башхала да мында солугурга сюерикенди.

Орамла жангыртгышылыкдыла

Ол кюн КЪМКЪУ-ну кыары кыал кётюруу болганды. Анга бир жерлерден ариу болурун бек саклайдыла.

Эгер саала айтсак, жамауат солуган жерлени игилендируу бля байланып, бытыр кыал кётюруу болганды, танг кесек адам жангы скверни кыуларынын салгаандыла. Аны жауу жолукчылары, шиткилери, чыраклы чыпынлары, кир-кичик атарау орчуларда да боллукъдула. Саулай алып айтханда, ата-анала, сабиле эм башхала да мында солугурга сюерикенди.

Нальчикде – шёндюгюлө библиотека

Модел библиотеканы оқыуучулары жараткан киталлары юсюнден сюйюк кёп хапар айтчырадыла. Ол санда боюнлюкде библиотека не магананы тууганы, аны энчилиги да анылатарыкдыла. Мында китал окугъан андан сорат да, школчу юйте берилген дерслерин этерге, юнаргъа эм киши да чырмамай, башха жумушун тамаларга онг табарыкды.

Жангы библиотекада тапкалада киталны алып кыаргарга да эркинлик бериледи. Киталла уа кёлөдө, кыасы бирин сайларга билмейсе. Окуучулагъа

Даража

Адмиралгъа уллу хурмет бля

Россеини Миллет гвардиясыны аскерлерини тенгизчи бөлюмлер кыралганы 45 жыл толганды. Ол байрамны МВД-ны ведомстводан тышында охраннысны КЪМР-де Управленийсны Нальчикде бёлюмо адмирал Арсений Головкину эсгермесини кыанла белгилегенди.

Ала Росгвардияны тенгиз аскерлерини Россеини тенгизлеринде кырал чеклени саклауға, кыоркуусулукну жалчытууға уллу

төпсиле, башха мебель да тап жарашдырылганды.

Бери келгендени арасында эм гитчеле оюлагъа бериледи неда суратлары кёбюрөк болган жомакылы окургъа сюедиле. Абаданарыкыла уа дерслерине кёп жетиредиле эм кыошак халда башха киталла окуп, билгилерин ёсдюредиле. Китал сайларга кыолларында кыагъанаклары бля анала да келючюдө. Мында школчула тобешиле кыуругъа да бек сюедиле. Жангы учуреденинда торлю-торлю акцияла бардырыча онгла тапдырыладыла. Сёз ючючю, жууукъ заманда сабий киталны ыйгытына жоралап, мастер-классла бля конкурсла ётдюролюкдөдө.

Буз кыаланы кыурулушу кыстау барады

Вольны Аулуу тийресинде Буз кыаланы кыурулушу барады. Планга кёре, ол 2024 жылда хайырланаргъа берилерге керекди. Комплексини уллулугу 3700 квадрат метрге жетерикди. Анга бир жолгъа 100 спортчу жаруула бардыраллыкдыла. Трибуналарына уа 300-дан аслам кыурауучу сыйынырыкды. Алагъа энчи шиткиле да салынырыкдыла.

Быйыл Нальчикде оючюден аслам автомобиле жолгъа тынгылы ремонт этилликди. Саулай алып айтханда, тогуз орамга кыарлыкды.

Бусагъатда подряд бригиуно келечилери аны къабартыларын кыаданып кыалдыла. Бетон кыуудыла эм башха жумушлары тамаландыла. Мекмамны кыурулушунда тынгылы материалда эм жангы амалла хайырланалдыла. Бусагъатда кыурулушда жыйырма адам эм беш энчи техника кыармашадыла. Иш болжалгъа тиийшлиликте тамаланырына бир торлю чырмауу жокъду. Буз кыаланы нальчикде эм башхала да ашыгып саклау-санларын энчи белгилерчады.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман хазырлаганды.

Таулуланы кёчючючюленин эшиткенлей, ала-Сабийлени, къартланы, тишируланы нек кёчючючюлени? Ала попиткагъа кыатышмагъан, терсликери болмагъан адамла болганы кимге да болмды да, – дейдиле. Ол кезюде абдаанла бу терс ишин ким бардырганын, арта алагъа налат берилгенин, халкы а жерине кыайтарылганын айттыргы керекди. Табаксойланы Мухтар, «Жаннетли болсун, таулу суратчы Бакуюланы Владимир кыагъанлык болганында кёчючючюлени. Кыркый юйор бир жерде тур-

гандыла. Сабийле ачдан, аурууладан кыарылып, жаныз Болода кыалган эди. Тиширула, кыалла сабий ауаузга асыры тансык болганды, аны бир юйден башхагъа алып, ойнатып, кюлдортюп тургандыла», – дегенди.

Белпайланы Муталип законсулук, азап чеккен халккы сынмагъанын, миллет шартларын тас этмегенин чертгенди. Кыаллай бил халккыла кёчючючюлени эдиле «жаула» изленген жыллада кыарачылыла, малккварыла, корейлиле, иранлыла, немислиле, квалмукулла, чеченлиле, ингушула, кырым татарыла, грекле, тюркюле, курдала, хмишдиле...Ор кишиле фашистлеге кыажуу уруш бардырганда, къартла, сабиле, тиширула уа чеккен халккыларында ачдан, жалангандан эле эдиле.

«Жалаңда 1944 жылны тогуз айны ичинде 1952 таулу ёлгенди Азияда, тугъанла уа бир замандада болмагъанча аз – 56 балчык». Кыазакстанда бля Кыргызыстанда 1944 жылда биринчи апрельден башлап 1946 жылда сентябрге дери 4849 адам ёлгенди – хар сегизинчи таулу. Медицина болушукъ жокъ, ашар аш, жашар жер жокъ», – дегенди Библиотеканы ишчин Лариса Яхтаногова.

Муускаланы Сакинат битеу да кыйыңдыкыны хорларгъа болушхан иш кёллюкюк,

Фахмулунаны ачыклар хыйсапдан

Акъ-Суу элли 15-чи номерли мектебинде орус эмда малквар тилден бла адабияттан окуткан устазлагъа «Фахмулу эмда хуалери сабийеге педагогика эмда психология жаны бла себеплик этюу» деген ат бла семинар кыралганды. Анга Нальчик шахар администрацияны билим берну департаментини бѐлюмюно баш спещиалисти Валентина Середа, шахарда 33-чю номерли мектепни директору орубасары Хачаланы Светлана, шахар эмда анга жуук эллини мектептерини усталары да кытышкандыла.

Къонакыла китапладан, жюнден, алтын халыпадан зтилген ишледен, спортда болдурулган жетишимлери ючюн алгъан сауыгъарындан кыралганды.

В.А.Сухомлинскийни «Хар сабийде да чыпыкъ жукълайды, аны учуру ючюна, уятгырга керекди. Ол жомакълы чыпыкъны аты уа – чыгъармачы»

матни чыгъармачылыкъ эмда жашуа жолларын ачыклаганды. Созайланы Асият а «Поэзия бизни кесине тартат» деген ат бла малквар тилде дерс бардырганды. Дерсин ахырында уа окуучула малквар тилде жыртыла тынгылап, телсенген да этгендиле.

Бу мектепте жюрионг кызычыкъланы бла жашыкъланы биринчи классдан башлап, Фахмулунаны ачыкларга кюрешедиле. Аны бла бирге проекте жарашдырырга да юйретдиле. Къонакылагъа ол иш къалай бардырылганын юсюнден устаз Жамила Гаджиурбанова айткъанды. Ызы бла окуучула Алияланы Маркун, Мирзоланы Марат, Гергюкъланы Малика, Чабдарланы Ясмина да

де, спортда усталыкъларын да кѐрзютгендиле. Алага къонакыга уа бир эллилери, белгили жырчы, кеси да бу мектепте окуп чыккъан Аппайланы Ислам да келген эди. Ол да жыйылганын жарыкъ жырлары бла къуандырганды. Семинарны ахырында

да устала болганынлар шарт кѐрнюп туратды. Артад, комиссияны келечилери оюмларын айткъанда: «Хар сабийеге да сагытла бла тынгылап тургунгун окуна келеди», – дегендиле. Дерседен сора къонакъланы жыйылма бардырылуучу залга чакъргъандыла. Анда уа биринчи классланы окуучуларындан башлап обнориниче дери да жашла бла кызыла жырда, назму айтууда, телсенуе

Валентина Середа сѐлешгенди. Ол мектепте фахмулу сабийеге ачыклагъа себеплик этюу иш тап бардырылганын эмда мындан башхала юлго алырга болукъларын белгилегенди. Ызы бла ол тюрлю-тюрлю республикалы эмда шахар конкурсларда хорлагъан кызылагъа башлагъа департаментини грамоталары бергенди.

ХОЛАПЛАНЫ Марзият.

Оздюо

Байрамны эришуле бла белгилегендиле

Къабарты-Малкварда дзюдодан жашланы бла кызыланы араларында битеурросей тюрю этгенди. Аны «Динамо» биргуню 100-жылгы эйна хорлагъандыла. Бу эришуе хорлагъан спортчула Россейни 23 жыллары толмагъан дзюдочуланы араларында болукъ биринчилигине айырылгандыла. Ол а Екатеринбург шахарда 15-20 мартда бардырылкъды.

Эришуе Россейни 14 регионундан 180-ден артыкъ спортчу кытышканды. Аны байрам халда ачылуунда спортчуланы Къабарты-Малкварда ич ючюну министри Саид жетишимли болганды. Ол 18 жыллары толмагъан гѐжефленни араларында доммакъ майдаланы кытып, Россейни биринчилигине тутушурга эркинликни кыруулаганды. Саидни тренер Ажоланы Азамат юйретеди.

Физкультура-спорт обществону республикада бѐлюмюно башчысы полицияны генерал-лейтенанты Василий Павлов алгъышлаганды. «Динамо» ѐмюрден бери да спорт терелерини спорт министри орубасары Аналаны Аслан эм Россейни дзюдодан фѐдерациясыны башчысыны кызырал органла бла ишлеу жаны бла орубасары, Олимпиада оюнулары доммакъ призѐру Анатолий Ларюков да айткъанды. Турнирге келгенлени жарыкъ, ару сѐрмешелени кѐрѐргѐ онлары болганды, деп билдирдиле КъМР-де МБД-ны пресс-службасындан.

ГАЙЫЛАНЫ Алия.

Эркин тутушуу

Россейни биринчилигине кытышырыкъдыла

Воронежде эркин тутушуудан Ара федерал округну биринчилиги бардырылганды. Анда «Хасания» клубдан Гергюкъланы Саид жетишимли болганды. Ол 18 жыллары толмагъан гѐжефленни араларында доммакъ майдаланы кытып, Россейни биринчилигине тутушурга эркинликни кыруулаганды. Саидни тренер Ажоланы Азамат юйретеди.

КУЛЬНАЛАНЫ Зульфия. СУРАТДА: (солдан оңгога) биринчи сөөлген Гергюкъланы Саид.

Болум

Хуржунда уа – уу

Къабарты-Малкварда Лескен районда полициячула наркотиклени законсуз сатуу-алуу бла кюрешкен адамны туткъандыла. КъМР-де Ич ише министрствону болжаллы халда ишлеген оператив къауум «Урху» федерал контроль пропуск пункта жауу бара тургъан биреге ишекли болуп, аны тохтадыла. Аманлыкчы ангълангъанчы, ол наркотиклени Къабарты-Малкварда Бахсанда буюдурулганды берген алганды, аны Шимал Осетия-Аланияда

Жаш Шимал Осетия-Аланиядан болганын, алгъа да эркинликке кытырылганы ачыкъланганды. Аны МБД-ны Лескен районда бѐлюмюне аманлыкчыга РФ-ни Уголовный кодексини 228.1-чи статьясыны 4-чю кесегине (улуу ѐткенде наркотиклени законсуз сатуу-алуу) тиешиликке уголовный иш ачылганды, деп билдирдиле КъМР-де МБД-ны пресс-службасындан.

ХОЛАМХАНЛАНЫ Алия.

Эгертиу

Жалгъан ахчала азайгъандыла

Къабарты-Малкварда былтыр 47 жалгъан ахча табылганды. Бурунгу жыл бла тенгештиргенде, ол ѐшден бирине азды. РФ-ни Ара Банкны республикада бѐлюмюнден билдиргенлерича, аманлыкчыла барындан да кѐп жалгъан 5-мингликени жарашдырадыла. Аланы саны отуз болганды. Онусу мингсомулкъла эмдиле, жетиши уа – эки мингсомулкъла.

«Кыагыт ахчаны болчачыгъа салырдан ахча анга иги кырагъы. Бегирек да улуу ахчалыга сакъ болугъуз. Кѐсигиз кѐргенин гизча, аманлыкчыла асламысында алагъа эс буртурга кюрешедиле. Ишекли болсугъыз, башха ахча бергиз деп айтгыкъы неда сатуу-алууну кююгъуз», – дегенди бѐлюмюно башчысыны орубасары Балаланы Расул.

УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Тѐппеланы тукъму совети КъМР-ни халкъыга билим беруиюно сыякы кулукъчусу, 1970 – 1988 жыллада Къабарты-Малкварны жарыкъландыруу министри болуп тургъан ТѐППЕЛАНЫ Салаханы жашы Магомѐт ауушаныны юсюнден билдиреди эмда аны юйорюне бла ахуларына кыагыт сѐз бѐреди.

Себеплик

Пенсия къалай тохташдырылады

2022 жылы июнде Россейни Социал страхована фонду жер-жерли бѐлюмо сакъатлыкъ бла байламлы 1 848 инсанга страховой эм социал пенсия тохташдырганды. Аны алар ючюн адамланы фондах келирлери изленмедиле. Сакъатланы юслеринден шартла медицина социал экспертизаны эсеплерине кѐре жыйшдырыладыла. Андан ала сакъатланы федерал рѐстрине жибериле. Беш ишчи юнюню июнде Социал страхована фонду пенсияны тѐлеп башлауну юсюнден онуюн къабыл кѐредиле. Дагында адам сайлау адалыкъды социал жумушланыны (НСУ) неда ахчымы алырга. Биринчисине дарманла эм башха медицина керекле, санаторийге путѐвге, шарла арала электрикалада жол хакъ киредиле. Эсгертиу: сакъатлыкъ бла байламлы пособие инсанга ол саулугъуна занран тюшюнюн пенсияны болмаган эсе бериледи. Адам пенсияны эсе, ол аны пенсиясына къошакъ ахчана тѐлениркиди. Улуу Ата журт урушун ветеранларына, «Блокадады Ленинградда жашагъан» белгилери болганыла эм сакъатлыкъ аскерде кыулукъ этгенде чып тюшгени ючюн берилгенде законодательствода бегитилгенича кызырал пенсия эм жыл сан бла байламлы страховой пенсия тѐленедиле.

Таппанчыруу

Тийишли мадарла башланадыла

Долинскде генерал Зоаналаны Валерийни атын журютген 8-чи номерли мектеп эрте ишленген мекямладан бириди. Анга тынгыла ремонт этерге эрттендери бери да керек болуп тура эди. Мектепте Хочуланы Зайнаф башчылыкъ этгенде, кѐп спонсорланы да кытышдырып, аны терзелерин, ашкелени алышдыргъанды. Бир-бир кабинетлорине да ремонт этилгенди, жалма да салдырылганды. Болсада мекямын таппандырлыкъ жерлери дагында кѐп эди. Бу конюде аны жангыртуу къолгъа алынганды.

Тынгыла ремонт кезиге аны жабарга тошеркиди. Ол себелден окуучула Нальчикде 33-чю номерли мектепте кѐчюроледиле, окуу жылы ахырына дери ару журюрюкюле. Долинскде 8-чи номерли мектепте Хасаниядан, шахарны кѐп районларындан да аслам сабий журюгенлери себелли, ата-аналаны тилеклери бла КъМР-ни Жанауат палатасы себеплик этит, 17-чи номерли маршрут, алгынча, Ленин аты проспекте бла ѐтерна этерге деп, аллай оную чыгарылганды.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият.

Ангылатуу

Артада сокъуранмаз ючюн, сакъ болургъа

Фатарны неда юйно сатуу-алуу жумушларын бардыргъанда, адамла документлени тюз болганыларын бла къалгъанларын хаана тинтмечюле. Алай жашуа журтка арест салынганы бла байламлы сатуу-алуу иш тохтаган кезиуле уа аслам чыгадыла. Алай оную къалай сылтаула бла этиледиле, алай юйно алмаз ючюн не этерге керекди? Аны «Роскадастры» республикада бѐлюмюно экспертизери ангылаткъандыла. Ала айтханларыча, фатарны сакъатлау эркин этилмегенин адамла келишимини таууса тургъанда билуучюле. Законга тийишлиликде алай объектни сатарга, хаух бериге, установой капиталга ѐтдоруруге жарамды. Аны бла не торлю жумушунда да бардырыга закон эркин этилди. Алай онуюн кетериу къошакъ къорандалы излейди, келишимини тауусуну болжалын да создурды. Алай оную сюдле, сюд приставла,

таможня, налог эм следствие органла аны иесини борчлары (банклагъа, ЖКХ-гъа, налогланы неда тазирлени тѐлемегени, жуукъ-ахулары араларында ишлек бла байламлы дуулаша, эр бла бичени араларында молкюю кюлешу эм башхала) эм талай башха болумла ючюн этилди. Сиз сайлагъан фатарны сатуге бир торлю чек салынганын бла къалгъанын юсюнден Росреестрнин сайтында «Тепдирилмеген ырыскы бла байламлы эсгертиун онлайн халда» сервисин юсю бла билгире болукъуду. Анга кырал реестрден шакъ атылыкъ кыагыт керек болса, аны кѐп жумушланы тамамлагъан аралда бла Росреестрнин сайтында эмда «Роскадастры» аналукъсыз.

Роскадастры бѐлюмюно келечиси Светлана Марзалиева белгилегенича, сатуу-алууга жангы алычу угъай, сатуучу да хазырлангырга тийишлиди. Аны ючюн документлени жангылыкъ болмаганын алгъадан тохташдыргъыз, аланы битеуден да жыйшдыргъыз. Ол чакъда техника бузукълукъла ачыкъланып, аланы алгъадан тозетирге онг чыгарыкъды, дейди ол. Сѐз ючюн, былтыр аллай 200-ден аслам бузукълукъ табылганды. Эксперте адамлагъа аланы тозетирге, сатуу этерни алында битеу къагытталаны жыйшдыргырга болушкъанды, келишимлени жарашдырырга себеплик этгендиле. Алага сорула бла 93-00-17 телефон номерге сѐлеширге болукъуду. Нальчикин коду 8-8662, сора керекли билдирю Роскадастрын сайтында да бериледи.

Бир-бир объектлени сатууга башха чекле да салындайла. Ала асламысында битеу бузукълуа тозетилгенден сора кетериледиле. Алай ол терк тамамланган иш туюлюду, аны бла алгъадан кюрешип башларга керекди. ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия хазырлаганды.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКВАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орубасары),
ЖАНИУРАЗАЛАНЫ Нажабат (баш редактору орубасары),
ТОКЛУДАЛАНЫ Борис (жууалы секретарь),
МУСУКАЛАНЫ Сакнат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМАЛАНЫ Зуура,
УЛБАШАЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНДА:
Редактору арызымалы – 42-63-01.
Баш редактору орубасары – 42-38-21, 40-04-82.
Жууалы секретарь – 40-03-24.
Секретарини – 40-93-42, Корресптору – 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ:
Поэтика эм право – 42-24-02, 42-67-68.
Экономика – 42-66-73.
Културга – 42-66-76.
Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18.
Кюрторта, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71.
Окуучуула бла байламлакъла журюкчюу эм жазылуу – 42-37-94.
Энци корреспондент – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85, 40-28-97.

Редакция авторла бла кыагыт журюргейди. Кюл жазылгъа рецензия этилмей эм ала артка кыагытларымалды.

Гаргетле басмаганын материалла айтылганы оюмла рекламаны оюму бла келишмекче болукъуду. Ала айтханлар хат жаны Россей Федерацияны Басмамы юсюнден законна тийишлиликде материалла авторлары кесери жууалыла.

Редакция авторлардан 400 гает тегинден (машинка бла жазылгъан 5-6 бет) кенно алмайды.

Гает Саязны, информация технологияны эмда асламы коммуникацияны ишлери жаны бла федерал надзор службаы (Роскомнадзор) Къабарты-Малкварда управленисында 2016 жылда 19 декабрда регистрация этилгенди. Регистрация номер – ПН № ТУ07-00118. Индекс – 11 5893

Гаетин басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службаы хазыр этгенди.

Гает «Издательство «Южный регион» ООУ-ну типографиясына басмаганында. Ставрополь край, Ессентуки ш. Никольский орам, 5а

Гаетлени ишлери таппару ючюн КъМР-ни пошта сувямы федерал Управленисы жууалыды. Телефон: 76-01-21

Гаетлени роинягъа сатуу ючюн КъМР-ни «Роспечать» ашкюер обществосу жууалыды. Телефон: 42-69-34

Гает мыакъла юч керѐ чыгады – тѐурѐрге, орта, шакъат конюсле.

Номерге графикте кѐре 19 00 сагытта кюл салында. 20 00 сагытта кюл салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИ ЧЫГАРМАНЫ

Османланы Хайса – дежурный редактор. Кучуланы Саят, Кетечиланы Зульфия – жууалы секретары орубасары; Зезаланы Лида (1,2-чи бет), Гейяланы Валя (3-чю бет), Ахматланы Лиоза (4-чю бет) – корреспторла

Тиражы 1721 экз. Заказ № 479

Багъасы 100.00 руб.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекте, 5

электрон почта: elbor_50@mail.ru